

diz & Rta

la revista de la **ZER CANIGONENCA**

Nº 3 Juny de 2006

Una mar de coses...

ÍNDEX

EDITORIAL	p. 3
TROBADA CASTANYADA	p. 4
EXCURSIÓ A SERINYÀ	p. 7
EXCURSIÓ A GIRONA	p. 8
TROBADA MUSICAL A LLADÓ	p. 10
ENTORN DE LA PREHISTÒRIA	p. 17
COLÒNIES A L'ESTARTIT	p. 18
TEATRE A LLADÓ	p. 24
ESCRITS DE LES AMPES DE LLADÓ I D'ORDIS	p. 25
ESCRITS DE L'AJUNTAMENT D'ORDIS	p. 28
ENTRETENIMENTS	p. 29

EDITORIAL

Benvolguts lectors !

I ja en van tres ! Efectivament, aquesta és la tercera revista "DIZERTA" que us fem arribar. Dintre seu hi trobareu, un any més, les aportacions dels alumnes de la nostra ZER, però també, de tots els que col·laboren i participen per fer possible una millor educació per a tots els nens i nenes de Borrassà, Ordís i Lladó.

Durant aquest curs, si una cosa han tingut en comú tots els alumnes de les tres escoles, és l'estada que s'ha fet a la vora del mar. Vivint on vivim, no els és un element desconegut, però, aquesta ocasió els ha permès de viure'l d'una altra manera: no tan sols lúdica sinó també aprofundint en el seu coneixement. El saber, igual que el mar, també és immens i és bo d'alçar la vista i veure'n els horitzons, en aquest món cada vegada més especialitzat.

Precisament, parlant d'immensitat, no és aquesta una qualitat que puguem aplicar a les nostres escoles, quant a espai. Darrerament, hi ha hagut escoles que han incrementat el nombre d'alumnes i han arribat noves dotacions de material que moltes vegades no se sap on ubicar-lo. Els espais comencen a quedar petits. Tant de bo en un futur proper es vagin concretant les ampliacions per resoldre aquesta mancança.

Bon estiu a tothom!

L'Equip Redactor

LA CASTANYADA

Trobada de ZER

EL DILLUNS 31 D'OCTUBRE, TOTS ELS NENS I NENES DE LA ZER VAM CELEBRAR LA CASTANYADA A L'ESCOLA D'ORDIS. DURANT EL MATÍ, PER CICLES, TOTS ELS NENS I NENES VAN FER DIFERENTS TALLERS.

VET AQUÍ UNA
VEGADA....

PREPARATS,
LLESTOS,
JA!!

ELS NENS I NENES D'EDUCACIÓ
INFANTIL EN VAM FER TRES: ENS
VAN EXPLICAR UN CONTE,
VAM JUGAR A JOCS AMB
CASTANYES I TAMBÉ VAM FER
COLLARETS AMB MACARRONS
DE COLORS.

MIREU
QUIN
COLLARET
TAN XULO

ELS NENS I NENES DE PRIMÀRIA 1 TAMBÉ VAM FER TALLERS: VAN FER UNES GALETES MOLT BONES; VAN ESTAMPAR UNES BOSSES PER POSAR-HI LES GALETES I TAMBÉ VAN FER UN JOC D'ENDEVINAR FRUITES DE LA TARDOR AMB ELS ULLS TAPATS.

QUINES
BOSSES
TAN
DIVERTIDES
DE FER!!

NO VEIG RES.
A VEURE QUE
TASTAREM

ELS NENS I NENES MÉS GRANS DE LA ZER VAN ANAR AL SINDICAT A FER UN MURAL DE LA TARDOR MOLT GROS.

QUIN
MURAL
TAN GUAI!!

AL MIGDIA VAM DINAR TOTS PLEGATS I PER POSTRES VAM MENJAR UNES CASTANYES MOLT BONES QUE HAVIEN TORRAT EN JOSEP I EN JORDI AL MATÍ.

A LA TARDA ELS NENS I NENS D'INFANTIL VAM JUGAR AL JOC DE LA CASSOLA. ELS MITJANS VAN MIRAR UN VÍDEO I ELS MÉS GRANS VAN ACABAR EL MURAL I CADA ESCOLA SE'N VA EMPORTAR UN TROSSET COM A RECORD DE LA TROBADA.

CASTANYES,
CASTANYES,
CALENTES, TORRADES
I FUMADES!!

BON PROFIT

A LA CASSOLA!!

DURANT TOT EL DIA ENS HO VAM PASSAR
MOLT BÉ!!

ELS NENS I NENES D'EDUCACIÓ INFANTIL D'ORDIS: ÈLIA, LLUC, MAËL, EDGARD, MIREIA, POL, YENI.

Sortida Serinyà

25-11-2005

Divendres 25 de novembre
una sortida fem
i la prehistòria coneixem.

*Del grup de CI i 1r de CM de
l'escola de LLadó*

Mmm!quina
gana que
tinc!

Que bo aquest
esmorzar!

Quan arribem a Serinyà
comencem a esmorzar
i la gana se'ns en va.

És molt interessant
el que explica!

És la cova
més gran!

Tres coves visitem:
L'Arbreda, Mollet i Reclau Viver
i les explicacions escoltem.

En aquesta cova
cau aigua!

Una cova vista des de dalt,
l'altra entrant sense fer-nos mal
i a la 3ª van trobar un queixal.

Que difícil
que és!

Amb nens i nenes
prehistòrics
ens varem convertir
i un sac vam cosir
per cosetes recollir.

Faré punteria i
el cèrvol caçaré!

El tir amb arc va ser
molt divertit
i varem ser caçadors per
un temps petit .

Ai quina
calor que tenim!!

Quan acabem de
dinar, anem tots
a jugar!

A Banyoles varem dinar
i un entrepà varem menjar,
així l'estómac es va emplenar.

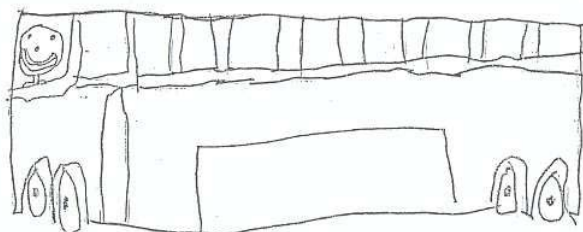
Ai que bé que ens ho estem
passant !

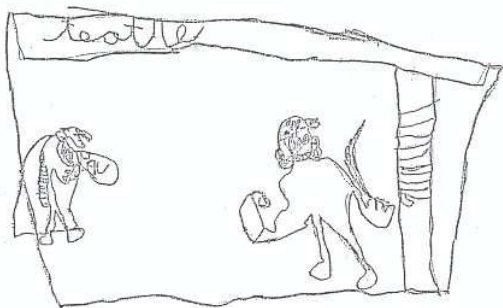
Una bona estona varem jugar
i el fred va marxar.

EL DIA 13 DE DESEMBRE VAM ANAR A GIRONA AL TEATRE A VEURE L'OBRA "CONTES DE PAU", AL MIGDIA VAM DINAR AL PARC DE LA DEVESEA I A LA TARDA VAM PASSEJAR PER LA FIRA DE NADAL.

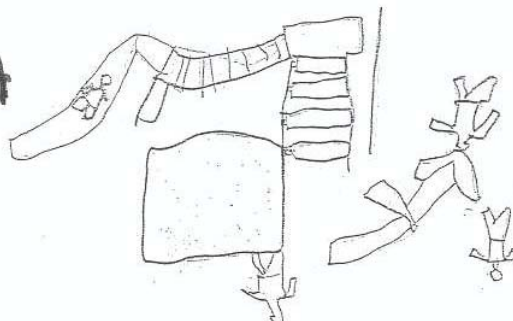

① VAM ANAR A GIRONA A L'AUTOBUS

② VAM ANAR
AL TEATRE

③ VAM ANAR
AL PARC

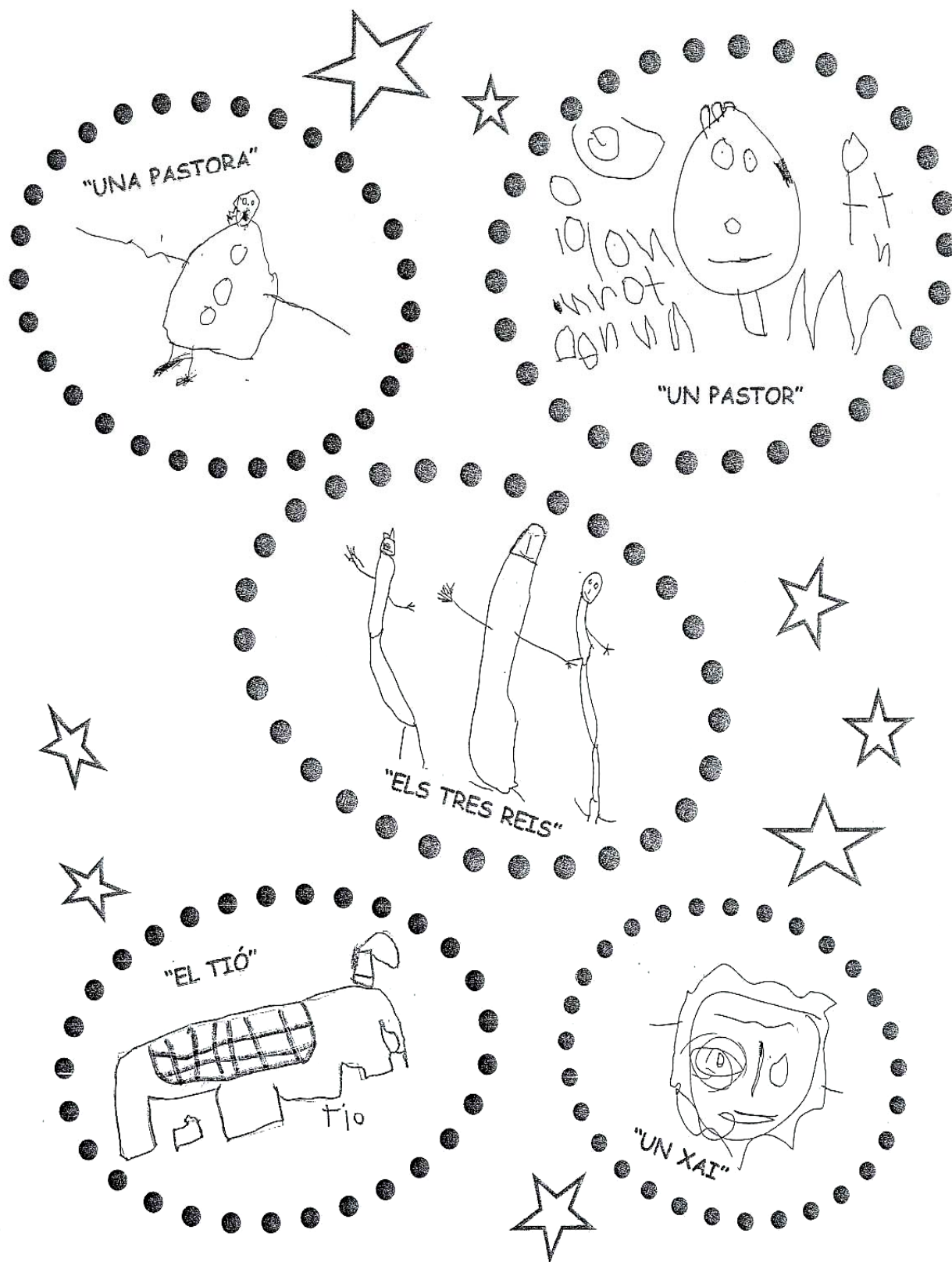

④ VAM ANAR A
LAS PARADAS

TOT PASSEJANT PER LA FIRA DE NADAL VAM
VEURE MOLTES FIGURES DEL PESSEBBRE

CEIP BORRASSÀ – EDUCACIÓ INFANTIL P3 I P4

TROBADA MUSICAL A LLADÓ: EDUCACIÓ INFANTIL

ARA FAREM UNS
JOCS AMB
INSTRUMENTS DE
PERCUSSIÓ

NO ES VAL A
PARAR!!!

VINGA, A
PREPARAR-NOS!!

ELS ULLS BEN
TAPATS!!

A VEURE QUAN DIEN EL
NOM DEL MEU
PERSONATGE?

COM M'AGRADA EL
TALLER DE CORDA

El dia 20 de gener vam fer la Trobada musical a Lladó.

Primer vam haver d'esperar els nens i nenes d'Ordis i Borrassà, quan van arribar vam esmorzar tots plegats. Ens vàrem repartir en dos grups per anar als tallers de corda i vent. El taller de vent el va fer la Sara, vam poder veure i escoltar diferents tipus de flautes i també vam poder tocar el fagot. El taller de corda el va fer en Pau, vam escoltar el violoncel i vam cantar una cançó. Alguns nens el van tocar, també vam veure una guitarra i un violí.

Després vam anar a fer jocs amb instruments de percussió al pavelló, vam fer tres grups i ens vam divertir molt. Després vam escoltar un conte, però hàviem d'estar molt atents, teníem instruments i els hàviem de tocar quan es deia el nom del nostre personatge.

Al migdia vam anar a dinar i jugar una estona.

A la tarda vam anar a les aules a fer unes maraques amb pots de iogurt, cigrons, lleties i arròs, les vam decorar amb gomets.

Va ser un dia molt divertit i vam aprendre coses noves.

Classe dels Lleons , Lladó: Mont, Berta, Blessing, Lluís P., Lluís J., Maria, Marc G., Quim, Mar, Jan, Marc S., Dúnia i David

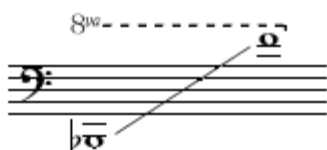

EL FAGOT

El **fagot** és un instrument de vent-fusta, de llengüeta doble. El seu tub, construït normalment en fusta d'erable o palissandre, està constituït per dos cossos paral·lels que en total representen una llargada d'uns 2,60 metres. Del més petit d'aquests cossos surt un tudell on s'acobla la llengüeta, feta amb dues làmines de canya.

Sembla que els orígens del fagot se situen en el segle XVI. El seu nom, *fagot* que en italià (*fagotto*) vol dir *feix de branques*, és en referència a l'aspecte que potser devia tenir el primer prototipus. L'experiment va reeixir i ja en el segle XVII existeix tota una família d'instruments que anaven de l'agut al greu. És a partir d'aquests que, amb els perfeccionaments incorporats, ja en el segle XVIII, el fagot arriba a la seva maduresa.

El **fagot** va ser adoptat com a baix dels instruments de vent-fusta. Per les seves característiques tècniques potser no és un instrument massa adequat per a determinades manifestacions líriques, però el seu paper efectiu i la seva sonoritat han esdevingut imprescindibles en el si de l'orquestra. La seva extensió és:

Audicions suggerides:

Concert per a fagot, de W. A. Mozart

Pere i el llop (l'avi), de S. Prokofiev

La Consagració de la Primavera (obertura), d'I. Stravinsky

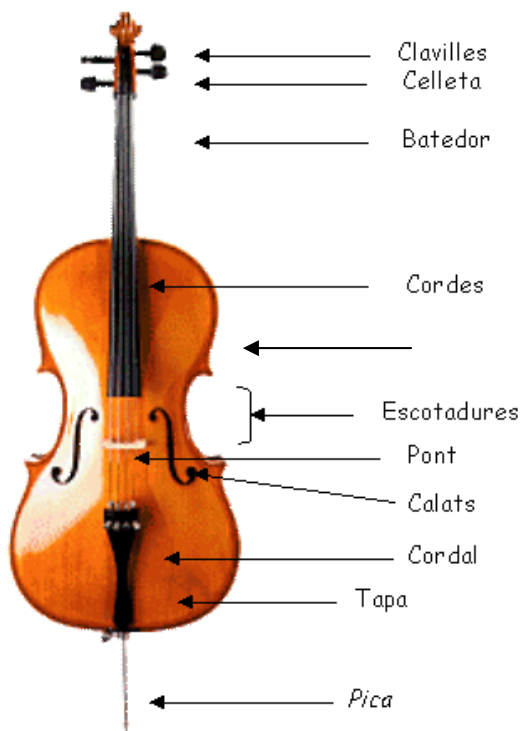
Alumnes de PRIMÀRIA 2 de Borrassà

EL VIOLONCEL

El **violoncel** pertany a la família dels instrument de corda fregada amb arc, juntament amb el violí, la viola i el contrabaix. Té un so més greu que els dos primers i més agut que el contrabaix.

La caixa mesura 75/76 centímetres de llarg.

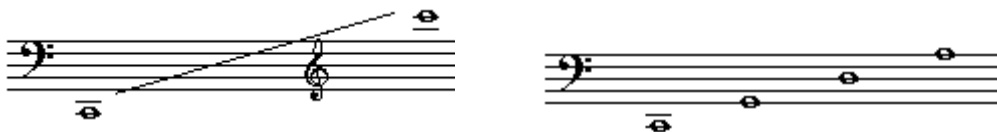
El **violoncel**, que ja existia cap el segle XVI, no va tenir una gran acceptació fins entrat el segle XVIII. Va ser el conegut luthier Antonio Stradivarius qui cap el segle XVII va acabar de definir l'instrument en la forma que avui el coneixem.

A l'orquestra el violoncel va tenir principalment un paper harmònic, essent Beethoven pràcticament el primer en donar-li papers més adequats a les seves possibilitats melòdiques i expressives. A finals del segle XIX la incorporació de la pica que permetia recolzar l'instrument a terra, amb el consegüent benefici per a l'interpret, que fins aleshores l'havia de sostenir amb les cames, també va obrir noves possibilitats en la seva interpretació.

Arquet

Té quatre cordes que s'afinen per i la seva extensió és d'unes 4 quintes, una octava per sota de l'octava de la viola:

□ Audicions suggerides:

Suits per a violoncel sol, de J. S. Bach

Concerts per a violoncel, de Haydn, Boccherini, Vivaldi, Ligeti...

Sonates per a violoncel, de Beethoven

« El Carnaval dels animals » (el cigne), de Saint-Saëns

Alumnes de PRIMÀRIA 2 de Borrassà

INSTRUMENTS DE PERCUSSIÓ

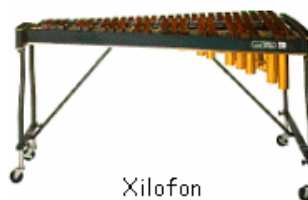
Els instruments de percussió es poden fer sonar: percutint, sacsejant, fregant, entroxocant.... Es poden percutir amb les mans, amb baquetes, amb maces, amb escombretes, amb martells, amb teclat... Poden ser de membranes, de cordes, de plaques, de làmines... i, quant al material: ferro, fusta, pell, ceràmica, pedra, vidre.... I a més, també n'hi ha de petits, mitjans i de grossos; de rodons, de quadrats, d'ovalats...

Cadascun d'aquests aspectes enumerats influeix en la qualitat del timbre de l'instrument i, per tant, la seva classificació fora inacabable, normalment s'agrupen segons si el seu so és determinat, tenen notes, o indeterminat, no tenen notes.

Instruments de so determinat: timbales, metal·lòfon, xilòfon, carrilló..

Campanes
tubulars

Xilofon

Instruments de so indeterminat: Aquest grup abasta una gran diversitat d'instruments de totes les èpoques i cultures, instruments com: tambors, timbals, tamborins, triangles, maraques, castanyoles, cascavells, cròtals, panderetes, capsa xinesa, claves...., molts d'ells amb una història que es remunta als orígens de la civilització.

Plats

Cascavells

Maraques

Castanyoles

Sequere

La gran diversitat d'aquests instruments està profundament associada amb la importància que el ritme ha tingut i té en moltes cultures, essent en moltes ocasions associat a aspectes màgics i sobrenaturals.

L'ús d'alguns d'aquests instruments ha estat incorporat al llenguatge simfònic, per compositors com Haydn, Beethoven, Strawinsky..

Audicions suggerides:

Tema i variacions sobre un Tema de Purcell, de B. Britten

Hary Llanos, de Zoltan Kodaly

Alumnes de Primària 2 de Borrassà.

TROBADA MUSICAL a LLADÓ: PRIMÀRIA

Divendres dia 20 de gener vam anar a l'escola de Lladó a fer una trobada musical. Allà vam compartir el dia amb els nens /es de Lladó i Ordis. Al matí, per cicles, vam treballar les famílies musicals a través de tres tallers: de corda, de vent i de percussió.

En el taller de vent, la Sara, una noia que toca el fagot i les flautes, ens va ensenyar aquests instruments.

En el taller de percussió, en Dani, ens va fer tocar diferents ritmes amb instruments de percussió com les maraques, triangles, panderetes, bongos...

Per últim en el taller de corda, en Pau, ens va explicar com era el violoncel i altres instruments de la mateixa família com el violí o la guitarra. AH!!!!!! I ens els va deixar tocar!!!!!!

A la tarda vam fer tres grups, els petits, els mitjans i els grans i vam construir un instrument de percussió. Els nens/es d'Educació infantil van fer una maraca , nosaltres una campana i els grans un pal de la pluja.

Si voleu fer algú d'aquests instruments aquí teniu les instruccions :

MARACA :

2 pots de iogurt « danissimo »
arròs, lleties i cigrons
cintes adhesives de colors
gomets

S'agafen els dos pots, s'emplenen d' arròs, lleties o cigrons s'enganxen amb la cinta adhesiva i es decora amb gomets de colors.

CAMPANA

Un test petit de terrissa
Un cordill
Una femella
cintes adhesives de colors
gomets

S'agafa el test, s'hi lliga el cordill amb la femella a baix per fer el so i es decora el test amb gomets, i cintes de colors

PAL DE LA PLUJA

Tub de cartró
Paper de celofan
cintes adhesives de colors
arròs, lleties
Claus

Es decora el tub de cartró, s'emplena d'arròs i/o lleties es tapen els costats amb paper de celofan i cinta adhesiva de colors i es claven claus per tot el tub per evitar que les lleties i l'arròs baixin molt ràpid.

Aquí els teniu...

Animeu-vos a fer-los que és molt fàcil!!!!!!!!!!!!!!

*Nens i nenes de **primària 1** de Borrassà*

ELS 4 GRANS DESCOBRIMENTS DE LA PREHISTORIA.

Els nens i nenes de cicle mitjà i cicle superior de la Z.E.R. Canigonenca vàrem anar al museu d'Arqueologia de Girona, el dia 7 de febrer de 2006. Aquest museu està situat a dins del monestir de Sant Pere de Galligans (d'estil romànic). Vam aprendre que els 4 grans descobriments de la Prehistòria van ser:

- a) les eines
- b) el foc
- c) la ceràmica
- d) els metalls.

Les eines

El mico, l'avantpassat de l'home, no podia fer eines perquè no tenia les mans lliures, en canvi l'home sí i, per tant, podia fer-ne.

Feia servir diferents tècniques, per exemple: **colpejant** dos còdols fins aconseguir que un dels còdols tingués una cara tallant, o **polint** ossos d'animals, pals de fusta..., fins a obtenir un extrem afuat. Tots ens vàrem divertir molt fent una eina prehistòrica tot colpejant dos còdols. Calia vigilar per no picar-se els dits!

El foc

Tot primer l'home s'esforçava per mantenir el foc encès (l'home trobava foc a la natura produït pels llamps); si se li apagava, bona nit dotze hores!

Vet aquí que un bon dia l'home va descobrir com fer el foc de bell nou. Ho va fer de la següent manera: Va agafar un tros de pedra foguera (sílex), un tros de pirita, els va colpejar i va veure que en sortien espurnes. Potser va passar que les guspies van caure sobre un bolet de soca que va començar a cremar. Llavors va traslladar aquest bolet encès damunt d'un piló d'herba seca i, ja va tenir el foc llest!

Gràcies al descobriment del foc en va sortir la ceràmica, i més tard els metalls.

La ceràmica

Per fer ceràmica necessitava argila, aigua i trossets de roca esmicolats. Amb tots aquests materials, els barrejava, feia una bola i l'anava buidant fins aconseguir tenir un recipient. Finalment, posava totes les peces que havia fet en un forat i, hi feia foc al cim fins que la ceràmica era cuita. La ceràmica li va permetre emmagatzemar líquids, fruits, llavors, etc.

Els metalls

L'últim gran descobriment de la prehistòria van ser els metalls. Posaven els minerals que en contenien en un recipient dins d'un forn. Per aconseguir temperatures molt altes anaven manxant contínuament el foc. Un cop tenien el metall fos l'abocaven dins d'un motlle que podia tenir formes diverses: de llança, de ganivet, d'espasa, etc.

Tots vam tornar a casa, molt cofois, amb la nostra eina prehistòrica, un vas de ceràmica, que el vam decorar amb una closca de d'escopinya i uns quants coneixements més.

*Abraham, Gabriel, Josep, Marc, Isabel,
Judith, Patricia i Xavier*

LES COLÒNIES

Els nens i nenes de la Z.E.R Canigonenca vàrem anar de colònies a l'escola del mar Marcel Maillot de l'Estartit els dies 27, 28 i 29 de març .

Uns dels objectius d'aquestes colònies eren :

- a) Conèixer les illes Medes.
- b) Aprendre vocabulari sobre la fauna marina.
- c) Contemplar la desembocadura del riu Ter.
- d) Veure les dunes que hi ha al litoral .
- e) Observar els fons marí , les coves de la costa i el litoral rocós
- f) Visitar un aquari.

La primera activitat que vam fer va ser estudiar el litoral rocós. Vam haver de buscar éssers vius que vivien en aquest litoral com ara : eriçons (garotes), pegellides, botifarres de mar, algues, enciams de mar, musclos, estrelles de mar, crancs ermitans, fideus de mar, tomàquets de mar, pops, crancs de roca...

Vam aprendre a diferenciar el mascle de la femella, del musclo, l'eriçó i el cranc.

La visita a l'aquari la vam fer el matí del segon dia. En una sala més aviat petita hi havia diferents aquaris, amb diversos éssers vius: gambes transparents, taurons gat, tortugues de riu, estrelles de mar de diferents formes i colors, escòrpores, peixos aranya, tremoloses, llagostes, morenes...

Ens va agradar molt perquè vam veure animals que no coneixiem.

A la tarda del segon dia, vam pujar tots en un vaixell que tenia el fons transparent, per on es podia observar el fons marí. Vam veure : algues , peixos de diferents tipus , posidònies (una planta fanerògama que viu al fons de mar) eriçons... i, van observar el relleu del fons que era sorrenc i a voltes també rocós . Des del vaixell també vam contemplar les illes Medes (la Bota , la Meda Gran , la Meda Petita , el Cavall Bernat...) i les coves del litoral .

L 'últim dia al matí, tot xino-xano, ens vam dirigir cap a la desembocadura del riu Ter . Era ampla, el terreny molt pla i sorrenc i ple de deixalles i sediments . Seguint la línia de la costa hi havia una filera de dunes (petits turonets de sorra que el vent trasllada d'un lloc a l'altre si no hi ha vegetació .Les plantes que hi havia a les dunes eren : borrons, lletereses, (joncs a la part de les dunes que tocava als l'aiguamolls)...

Amb aquestes activitats vam aprendre un munt de coses i a més a més ens ho vam passar molt bé.

Josep, Abraham, Marc, Gabriel, Isabel, Judit, Xavier i Patricia

Alumnes de PRI 2 d'ORDIS

POESIES del MAR:

Els nens i nenes de l' aula dels Llamps del CEIP de Borrassà, han fet aquestes poesies tot inspirant-se en l'estada a l'escola del Mar de l'Estartit.

Esperem que us agradin.

EL CALAMAR

La estrella de mar
busca en el fons del mar
el seu germà calamar

¡Ai! pobre calamarçot
s'ha trobat un pescador

Neda, neda calamarçot
més ràpid que el pescador

Torna a la foscor
Sense por calamarçot

ANNA QUINTÀ

La Petxina

Petxina rugosa,
Obre i tanca la teva closca.

Neda per sota l'aigua
amb la cua de la onada.

Onada, no vagis tan de pressa
i espera la teva amiga.

Neda per sobre el mar
fent voltes sense parar.

MARTA FUENTES

EL CALAMAR CAÇAT

Molts vaixells naveguen per la mar
De vela, pesca i rescat,
Han pescat un grandíós calamar,
amb un arpó fenomenal.

Demà se'l menjaran per sopar
tots els que hi van participar.
Primer l'han de cuinar
d'entrant hi haurà sèpia i ja està.

Pobre calamar! Es crema amb oli roent.
Va vinguent doradet, posem-hi julivert!
Ben cuit i calent ha de quedar,
li hem posat julivert per decorar.

Tots diuen va ser fàcil cuinar-lo.
El que va costar va ser pescar-lo
Per això escric aquesta poesia
Al calamar que tothom fregiria.

ADRIÀ SOLER

EL VELER

El veler, dins l'aigua salada,
va de pressa com el vent,
amb l'esquixada de l'onada,
cap a un cel rogent.

El timó marca el camí,
ara cap allà, ara cap aquí.
La vela de gran alçada
observa la mar platejada.
El capvespre ja ha arribat.
Cap al port, que hi falta gent!
El gran veler ja és atracat
i l'àncora cau en un moment.

CLÀUDIA CONGOST

La barca

Navegant va la barca
per l'amplia mar,
llença la xarxa
per pescar calamars.

La sorra fina

A mi em trepitgen,
Em mulla la mar
I em fan pessigolles
Quan em fan un forat.

El timó

Tu guies el veler en llibertat
Que navega sense descans,
fent curses per tots els mars.

PAU COMBIS

CAVALLET DE MAR

Tu, cavallet de mar,
que vius a la profunditat
m'agrada veure't nedar
i al mig de les algues flotar.

Jo et vull tocar,
però no et deixes atrapar
t'amagues dins les pedres
no et trobo, i m'enredes.

Fuges del tauró
perquè ets molt petitó.
Busca un amic millor
que et defensi quan tens por.

IRIS SIGÜENZA

EL TAURÓ

El tauró es capbussa dins la mar
i rastreja quelcom per menjar.
Li aniria be un bon dinar
I decideix buscar un cranc ermità.

Neda com un llamp
sota la llum brillant,
però no el troba enlloc
i el busca més a poc a poc.

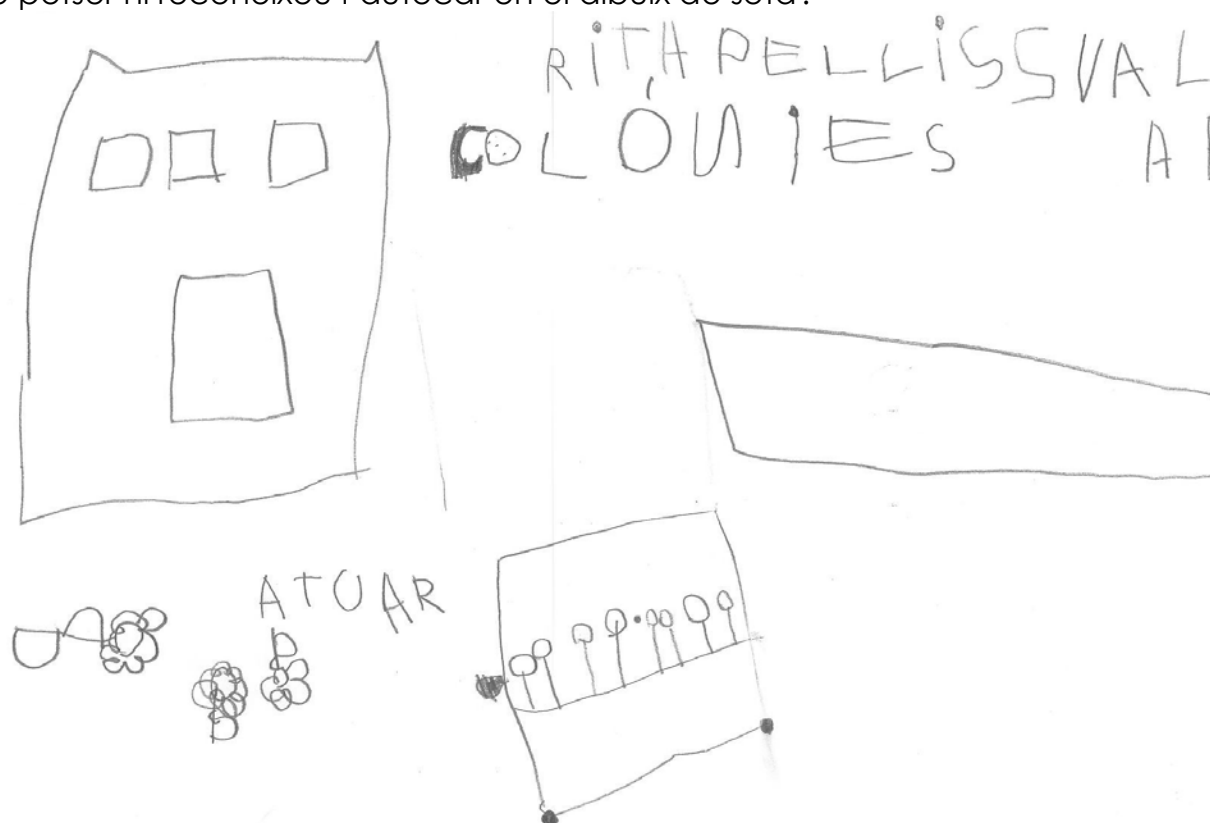
Està fart de tant buscar
i comença a passejar.
Amunt, amunt! Puja tot sol
i contempla la posta de sol.

ARNAU CAIXÀS MARÍN

LES COLÒNIES VISTES des de P3:

Que potser hi reconeixeu l'autocar en el dibuix de sota?

I, aquí, quins animals del mar hi sabeu veure?

Aula de P-3 de l'escola de LLadó

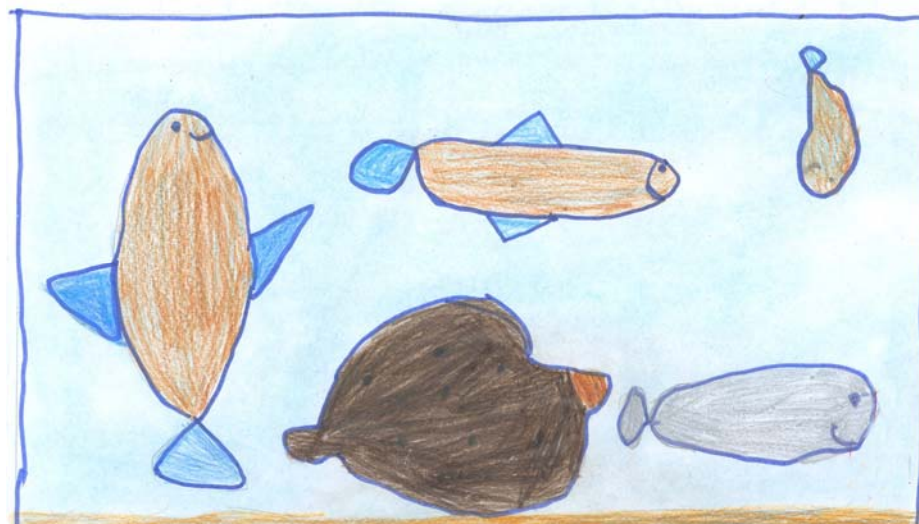
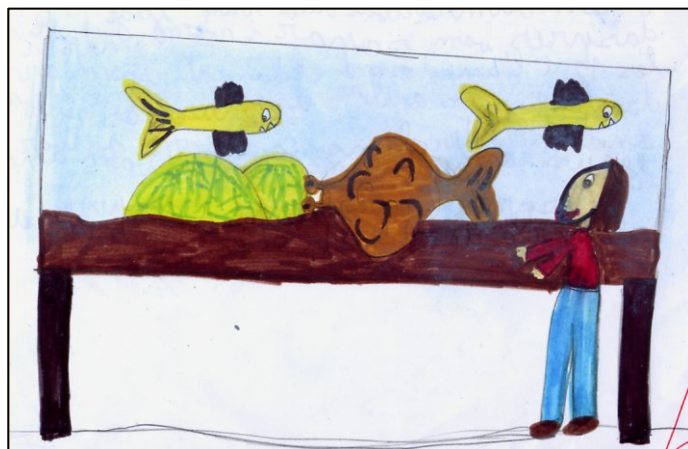
COLÒNIES A L'ESTARTIT

El dimarts 28 de març els nens i nenes d'Educació Infantil i Cicle Inicial de la ZER Canigonenca vam marxar de colònies cap a la casa "Marcel Maillot" de l'Estartit.

Quan vam arribar a la casa ja hi havia els nens i nenes de Cicle Mitjà i Cicle Superior, que hi havien arribat el dia abans.

Primer vam deixar les motxilles i vàrem esmorzar. Després vam anar a la platja, vam veure les Illes Medes i vam buscar petxines per la sorra.

Per la tarda, després de dinar, vam anar a la desembocadura del riu Ter.

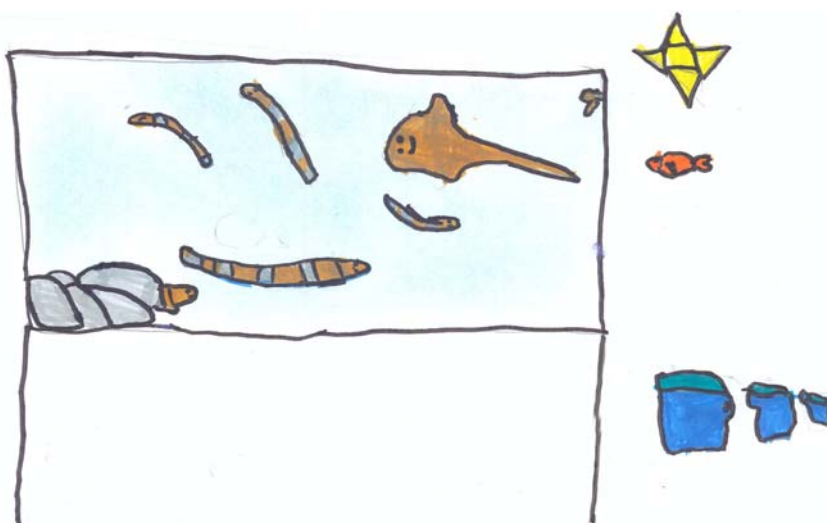
Quan vam acabar de sopar, com que ja era fosc, vam anar a fer un joc de nit que hi havia el Rei Neptú i va ser molt divertit.

El dimecres 29 de març vam fer el taller d'arboradura; ens vam tirar per la tirolina petita i ens vam pintar la cara. Quan vam acabar, vam anar a fer un

cranc de fang i l'Albert ens el va pintar amb un esprai. Després vam anar a veure els aquaris i vam veure taurons-gat, estrelles de mar, botifarres de mar, etc. I a la tarda, després de dinar, vam tornar cap a casa.

Ens ho vam passar molt bé!!!

**Els nens i nenes de Cicle Inicial
d'Ordis**

Les tres escoles

Un dia unes escoles van anar de colònies. Les escoles eren la d'Ordis, la de Borrassà, i la de Lladó (Una Zer).

Vam anar a l'Estartit a una casa de colònies. A la nit dormíem per classes, i no puc parlar de les altres classes, però sí de la de Lladó. Estàvem tots contents de poder dormir amb els companys, de compartir lavabo, habitació, etc.

Amb les altres escoles, de dia, jugàvem, fèiem activitats, compartíem coses, espais i sobretot ens ho passàvem bé! Sobretot, cal dir que no ens barallàvem mai.

I aquí s'acaba la història de la Zer Canigonenca que va anar de colònies a l'Estartit.

Aina Brugués, 4t curs, Lladó

L'Escapada

Explica la història que uns nens del planeta Zer Canigonenca es volien escapar dels professors/es, van agafar les motxilles, es van acomiadar dels pares i van anar ben lluny, fins a l'Estartit!

Un cop allà, tots es van presentar. Molts no es coneixien encara. Els més grans van organitzar jocs i activitats molt divertides.

La veritat és que tots s'ho van passar molt bé, ben mirat, havien de viure junts. En mitja hora tots es van fer amics. Els dies van anar passant, i tots estaven contents feliços amb els amics.

Un dia d'un sol molt brillant, les professores van arribar i... ens van lligar al pupitre i... apa, a recuperar hores perdudes!

Aida Vilar, 6è, Lladó

**E
S
C
R
I
T
S

E
N
T
O
R
N

D
E

L
E
S

C
O
L
Ò
N
I
E
S**

TEATRE a LLADÓ:

Els alumnes de 4t, 5è i 6è de Lladó, el dia 20 d'abril d'enguany, van representar l'obra de teatre "Mans enlaire!", una comèdia d'embolics de l'escriptor Ramon Folch i Camarassa.

Donat l'èxit obtingut, es va repetir l'experiència fent servir d'escenari la porxada exterior de l'escola el dimarts 30 de maig, aprofitant la jornada de portes obertes que es va fer al nostre col·legi.

Els actors posant pel fotògraf després de saludar al públic al final de l'actuació.

El públic entusiasta que va seguir la comèdia amb molta atenció

El dia de portes obertes, amb la representació de "Mans Enlaire" a la porxada exterior de la nostra escola.

FORMACIÓ PER ALS PARES I MARES I ALTRES NOTÍCIES

En aquesta ocasió, des de l'AMPA de Lladó volem parlar de 2 temes que afecten a pares i a fills de la nostra comunitat.

En primer lloc felicitar a tothom: tant mestres, com pares, com als propis alumnes perquè per primera vegada i entre tots s'ha dut a terme amb èxit el **Projecte de Reutilització dels llibres escolars**. Amb aquesta primera experiència volem encarar el proper curs i fer les millores que calguin. Comptem doncs –com l'any passat– amb la participació dels pares i mares per revisar, arreglar i preparar els llibres del curs 2006-2007, perquè els nostres fills tinguin un material amb les millors condicions.

En segon lloc parlar-vos de la **Formació per a pares amb infants de 3 a 16 anys** a la que des de l'AMPA ens hem inscrit per aquest any. Aquesta és la segona vegada que participem en aquest programa i com que l'any passat van tenir molt bona acceptació entre els pares i mares assistents hem decidit de repetir amb nous temes. Són unes xerrades-taller gratuïtes que s'imparteixen entre març i desembre de 2006. Els temes escollits són els següents:

1-Taller d'aprofundiment: "Connecta amb els teus fills. Actuem"

Aquesta xerrada és la continuació de la que es va fer l'any passat i que portava per títol "Connecta amb els teus fills. Parlem de drogues". Aquesta sessió serà efectuada per un professional format en l'àmbit de la prevenció de conductes de risc (en els àmbits de la sexualitat i les drogodependències).

2-La prevenció dels trastorns alimentaris: un repte per a tothom.

L'objectiu d'aquesta xerrada taller és formar els pares i mares en l'àmbit de la promoció d'hàbits i estils de vida saludables, i oferir eines per educar els fills i filles en la prevenció dels trastorns del comportament alimentari.

3-Conviure amb la diferència.

En aquesta xerrada taller es parlarà dels infants diferents que comparteixen temps i activitats amb els nostres fills i filles, i de com podem fer entendre als nens que la diferència forma part de la nostra realitat. Està adreçada especialment a aquelles escoles que tenen nens amb necessitats especials, però també pot ser útil a aquells pares i mares que estiguin interessats en el tema de la diversitat.

Ja veieu que tenim activitats per no avorrir-nos el que resta d'any. Esperem disfrutar-les tots plegats.

AMPA CEIP MONTSERRAT VAYREDA DE LLADÓ

INTRODUCCIÓ a l'ECOLOGIA MARINA

Segons el *Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans* (DIEC), l'ecologia és la part de la biologia que estudia les interaccions dels organismes entre ells i amb el medi on viuen. Per tant, si parlem d'*ecologia marina* estarem parlant de les relacions que s'estableixen entre els individus (plantes i animals) que habiten el mar i l'hàbitat que els envolta, en aquest cas, l'aigua salada.

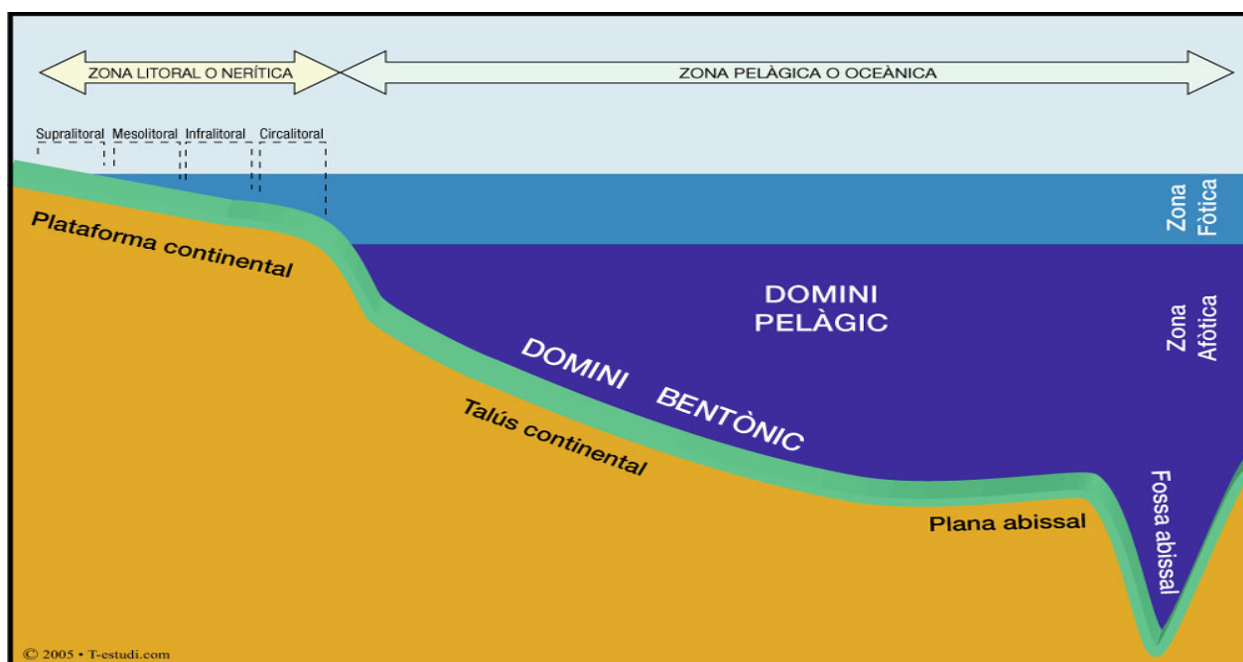
Els organismes marins es distribueixen de forma determinada al llarg de la immensitat del mar i busquen les millors condicions ambientals per viure i per desenvolupar-se de la manera més òptima possible. Dos dels factors ambientals clau són la profunditat i la presència de llum, tots dos estretament relacionats, ja que com més ens endinsem en les profunditats del mar, menys llum arriba i més difícil esdevé la realització de determinats processos naturals vitals.

Aquestes característiques provoquen franges de condicions específiques, que s'anomenen *zonacions*, on podem trobar ecosistemes i tipus de vida molt diversos. Això, juntament amb la competència per l'espai, determina la presència de diferents comunitats d'organismes disposades en franges horitzontals.

Segons les condicions físiques del medi s'han definit quatre zones que delimiten les comunitats d'organismes: la zona supralitoral, sempre emergida i que només es mulla pels esquixos quan hi ha tempestes; l'*estatge mediolitoral*, mullat constantment per les onades; l'*estatge infralitoral*, que es troba constantment submergit, però ben il·luminat; i, per últim, el *circalitoral*, on arriba menys del 5% de la llum de la superfície del mar i que pot tenir fins a 100 metres de fondària.

Tot seguit, definirem les diferents zones de la conca marina, és a dir, les que componen estrictament el recipient de les aigües marines. Aquestes zones són la *plataforma continental*, on es localitzen la majoria de les zones pesqueres i que té poca fondària, el *talús continental*, la *plana abissal* i la *fossa oceànica*. Però per entendre-ho millor mireu l'esquema adjunt.

Pel que fa als éssers marins, es divideixen en plàncton, bentos i nècton, en funció del tipus de vida que tenen.

Dintre del *plàncton* trobarem molts tipus diferents d'organismes, tant animals com vegetals, però tots tenen en comú que viuen contínuament suspesos en la columna d'aigua. Se'n poden diferenciar dos tipus, el *fitoplàncton*, format per algues microscòpiques, i el *zooplàncton*, animals petits que es troben sempre a la deriva.

Foto de palmereta extreta de
www.marenostrum.org

El *bentos* el formen els organismes que viuen relacionats amb el fons

marí. A poca fondària trobarem moltes algues, perquè aquestes necessiten la llum del sol per fer la fotosíntesi, però a mesura que anem baixant trobarem molts més animals. Alguns cacen les seves preses activament, com ara el pop; d'altres viuen fixos al substrat, com serien les esponges, i fins i tot n'hi ha que viuen mig enterrats i

només treuen el "cap" per filtrar els nutrients que porta l'aigua, com per exemple els sifons de mar.

Foto de plàncton extreta de
www.pl.wikipedia.org

Per últim trobem el *nècton*, format pels animals que tenen un sistema actiu de natació, és a dir, que no es deixen portar pels corrents ni les marees. Dins el *nècton* podem classificar la majoria de peixos, cefalòpodes i mamífers marins.

Com es pot intuir, la complexitat de la vida marina és molt alta, tant per les xarxes alimentàries, com per la varietat d'ambients.

Foto de dof llistat, arxiu
d'El Raspinell

Un cop hem conegut una mica més l'entorn marí, cal fer un especial esment en com l'home és capaç de modificar-lo. En els darrers anys tots hem sentit algun cop en els mitjans de comunicació queixes de pescadors pel baix rendiment de la pesca o per la disminució de les mides dels peixos capturats, o conflictes per les zones pesqueres més importants. És cert que actualment s'està notant un descens important de la quantitat de captures en zones on abans eren abundants. Les causes són diverses, però se'n poden apuntar dues de principals: la sobreexplotació i la contaminació dels nostres mars. La sobreexplotació dels mars no dóna temps a les poblacions de peixos a recuperar-se i la contaminació provoca tot tipus de desequilibris i molèsties als animals marins que, com a mal menor, els dificulten la reproducció. Encara que pugui semblar un problema llunyà, que no ens afecta, i que no puguem fer res per solucionar-lo, la veritat és que podem fer molt més del que ens imaginem. Només cal canviar petits actes quotidians per ajudar a millorar la vida al món aquàtic. Per exemple, no hem de llençar coses a terra quan anem pel carrer, especialment plàstics, ja que aquests materials tenen una vida llarga i una resistència elevada; per tant, si els llencem a terra, és molt fàcil que vagin a parar al mar a través del clavegueram. No hem d'oblidar que no tota l'aigua passa per les depuradores. També hem de tenir cura de no acumular brutícia a les rieres perquè, a part de ser un perill en època de riades, tard o d'hora arriba al mar. El mar sempre ha estat una gran claveguera, tot i que és cert que darrerament aquesta tendència està canviant, i ara hem de reparar els errors del passat.

Així, doncs, cal parar esment quan anem a la platja de no deixar burilles a la sorra i de llençar les deixalles a les papereres; els habitants del mar, siguin bentònics o planctònics, ho agrairan.

Sònia Cervià (CEIP Marinada d'Ordís)

LA NOVA LLAR D'INFANTS D'ORDIS

Una vegada més, la revista DIZERTA ha donat l'oportunitat als Ajuntaments de les escoles que formem part de la ZER Canigonenca d'escriure alguna cosa. És el moment d'aprofitar per fer balanç de l'efectuat per l'Ajuntament d'Ordis durant el darrer curs escolar. Podríem explicar la col·laboració amb l'Escola al llarg del curs, i el recolzament a la molt bona feina que fan les mestres i l'AMPA: això, però, és el dia a dia, que en educació és l'important, i no suposaria cap novetat. En els pobles, petits i grans, l'Ajuntament ha d'estar al servei de l'escola, i estar al servei de l'escola vol dir estar atent a les necessitats i planificar el futur.

Aquest cop, i sense que serveixi de precedent, donada l'oportunitat, hem de parlar d'una obra, d'una obra que ens fa molta il·lusió de poder presentar, ja que és una de les primeres accions que varem emprendre en començar la legislatura ara fa tres anys. Per fi, la nova llar d'infants d'Ordis està pràcticament acabada. Potser quan llegiu aquesta tercera DIZERTA l'empresa contractada per a la construcció de la llar ja l'haurà lliurada. Els terminis i els obstacles burocràtics i administratius han estat llargs, no es veia el final, però l'empresa ALGECO, encarregada de la construcció, amb un sistema de mòduls prefabricats que ha aixecat no poca expectació entre els veïns del poble i que ha estat objecte de no poques converses, ha complert amb l'encàrrec.

Lligat a la construcció de la nova Llar hi haurà també una altra novetat. La gestió de la Llar, en un concurs públic, que, en el moment d'escriure aquestes ratlles, encara no està acabat, passarà a ser efectuada per una empresa escolar, segons les condicions marcades per l'Ajuntament i escoltada l'AMPA de la Llar. La cessió de la gestió deslligarà l'AMPA de les qüestions i les gestions burocràtiques i de tresoreria que des del seu inici ha portat a terme. Cedir la gestió, però, no vol dir que l'Ajuntament, ni l'AMPA s'hagin de desentendre del funcionament escolar; simplement que tant l'un com l'altra faran les funcions que els pertoca. La cessió de la gestió de la Llar no comportarà, d'altra banda, cap canvi en el personal que aquest curs ha atès els infants: la nova empresa adjudicatària els mantindrà en el seu lloc de treball. Amb l'arribada de l'estiu disposarem, doncs, d'una nova Llar d'infants prevista per a un màxim de trenta alumnes i d'una nova gestió. La base de l'educació a Ordis disposarà d'una instal·lació adequada al seu temps.

Realment, els terminis han estat més llargs del que tots hauríem volgut. Especialment és d'agrair la col·laboració dels pares i mares dels infants de la Llar, així com les dues educadores, i de les mestres i nens de l'Escola que han vist com es reduïa el seu espai de pati i com desapareixia el sorral on tantes vegades havien jugat (el que s'ha hagut d'improvisar, tot i tenir la mateixa funció, no és el mateix!). Tot i no veure cap moviment, ni de terres, ni de papers, tots han confiat que en algun moment s'acabaria fent realitat la promesa de tenir una nova llar d'infants. Aquest moment ha arribat. S'ha culminat una inversió, elevada, amb el suport econòmic del Departament d'Educació i de la Diputació de Girona, que prepara el futur. La Llar d'infants assegura el futur de l'Escola, ja que possibilita la continuïtat entre l'educació infantil i l'escolarització obligatòria. Però sobretot, des de l'Ajuntament, es veu com una confirmació del futur del poble d'Ordis. Poques inversions hi ha que siguin tan barates com les destinades a l'Educació.

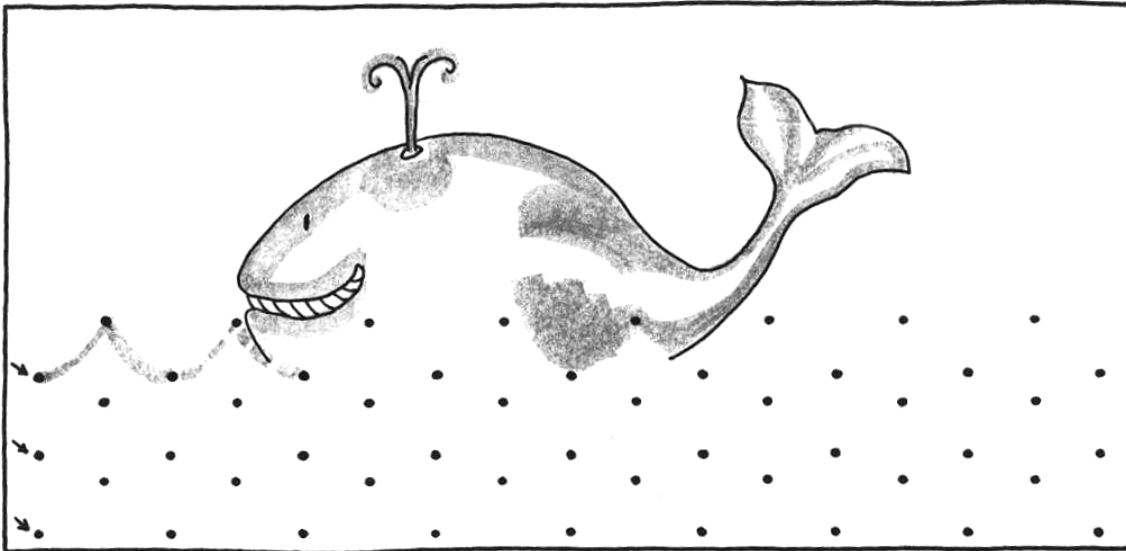

Com a resultat de la construcció de la Llar i de la delimitació del pati, l'espai que ha quedat per l'Escola s'ha vist reduït. Per la seva part, l'Escola recuperarà les dependències de la casa de la mestra que, en els darrers trenta anys, ha ocupat la Llar. Caldrà veure com s'acaba de concretar aquesta remodelació i com s'adequa a les necessitats de l'escola. S'està pendent de negociar-ho amb les autoritats del Departament d'Educació. El que sí que sembla clar és que per al proper curs escolar els espais de l'escola s'hauran ampliat, es podrà dir que aquesta ampliació serà possible a costa de tenir un pati més petit, és cert, però tampoc es podrà negar que l'adequació de la Llar era una necessitat inajornable.

*AJUNTAMENT D'ORDIS
5 de juny de 2006*

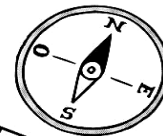

Completa les onades del mar:

En una de les illes d'aquest mar hi ha un antic tresor enterrat. Situeu-vos a dalt, a l'esquerra, amb els arqueòlegs, i aneu seguint les indicacions que trobeu. No feu cas de les que diuen una direcció i n'assenyalen una altra. Quan en trobeu una d'aquestes, seguïu en la mateixa direcció que porteu.

La brúixola ens indica l'orientació de la pàgina.

E
N
T
R
E
T
E
N
I
M
E
N
T
S

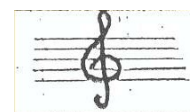

Si t'hi fixes bé, entre aquestes dues fotografies, hi has de trobar 7 diferències.
Hi són !!

E
N
T
R
E
T
E
N
I
M
E
N
T
S

Ordenant aquestes lletres has de trobar el nom de tres instruments de percussió.

